

บทที่ 3

การบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ

ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับการเช่าซื้อ ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อ มีคำศัพท์ซึ่งสามารถอธิบายความหมาย⁸ ได้ดังนี้

1. **เช่าซื้อ** หมายถึง การเช่าซื้อตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ระบุการเช่าซื้อไว้ในมาตรา 572 มาตรา 573 และมาตรา 574 ดังนี้

มาตรา 572 ได้กล่าวไว้ว่า อันว่าเช่าซื้อนั่นคือ สัญญาซึ่งเจ้าของเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้คำมั่นว่าจะขายทรัพย์สินนั้น หรือว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นสิทธิแก่ผู้เช่า โดยเงื่อนไขที่ผู้เช่าได้ใช้เงินเป็นจำนวนเท่านั้นเท่านั้นคราว สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ทำเป็นหนังสือทำนองเป็นโมฆะ

มาตรา 573 ได้กล่าวไว้ว่า ผู้เช่าจะบอกเลิกสัญญาในเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ ด้วยการส่งมอบทรัพย์สินกลับคืนให้แก่เจ้าของ โดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง

มาตรา 574 ได้กล่าวไว้ว่า ในกรณีผิดนัดไม่ใช้เงินสองคราวติด ๆ กัน หรือกระทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นส่วนสำคัญ เจ้าของทรัพย์สินจะบอกเลิกสัญญาเสียก็ได้ ถ้าเช่นนั้นบรรดาเงินที่ได้ใช้มาแล้วแต่ก่อนให้ริบเป็นของเจ้าของทรัพย์สิน และเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะกลับเข้าครอบครองทรัพย์สินนั้นได้ด้วย

อนึ่งในกรณีกระทำผิดสัญญาเพราะผิดนัดไม่ใช้เงินซึ่งเป็นคราวที่สุดนั้น ท่านว่าเจ้าของทรัพย์สินชอบที่จะริบบรรดาเงินที่ได้ใช้มาแล้วแต่ก่อน และกลับเข้าครอบครองทรัพย์สินได้ต่อเมื่อระยะเวลาใช้เงินได้พ้นกำหนด ไปอีกงวดหนึ่ง

2. **ราคาสินค้า** หมายถึง ราคาที่ผู้ให้เช่าซื้ออาจขายทรัพย์สินนั้นได้เป็นเงินสดหรือราคาที่สามารถขายทรัพย์สินนั้นได้เป็นเงินสดในท้องตลาด ณ วันทำสัญญาเช่าซื้อ หรือวันตกลงทำสัญญาเช่าซื้อ

⁸ กองฝึกรอบกรม กรมสรรพากร , การตรวจสอบภาษีระดับผู้ปฏิบัติ (กรมสรรพากร , ปีงบประมาณ 2541) , หน้า 45-46

3. เงินวางเริ่มแรก (Down Payment) หมายถึง เงินที่ผู้เช่าซื้อชำระแก่เจ้าของทรัพย์สินเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของราคาเงินสด ณ วันที่มีการเช่าซื้อเกิดขึ้น
4. ราคาเงินสดสุทธิ หมายถึง ยอดสุทธิ ณ ขณะใดขณะหนึ่งของราคาเงินสดหักด้วยเงินวางเริ่มแรก และราคาเงินสดส่วนที่ได้ชำระเป็นเงินค่างวดแล้ว
5. จำนวนเงินเช่าซื้อ หมายถึง ผลรวมของเงินค่างวดที่ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระแก่ผู้ให้เช่าซื้อตามระยะเวลา และเงื่อนไขในสัญญาเช่าซื้อ
6. เงินค่างวด (Installment) หมายถึง เงินที่ผู้เช่าซื้อชำระแก่ผู้ให้เช่าซื้อในแต่ละงวด ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่เป็นราคาเงินสดและดอกเบี้ยเช่าซื้อ
7. ดอกผลเช่าซื้อ หมายถึง เงินที่ผู้เช่าซื้อให้เป็นค่าตอบแทนการเช่าซื้อ
8. ดอกผลเช่าซื้อรอการตัดบัญชี หมายถึง ดอกผลเช่าซื้อที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้
9. อัตราดอกเบี้ยเช่าซื้อ หมายถึง ดอกผลเช่าซื้อคำนวณเป็นร้อยละต่อปี กับราคาเงินสดสุทธิ โดยคำนวณในลักษณะเดียวกับดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืมเงินที่ต้องชำระคืนเป็นงวด ๆ
10. กำไรที่เกิดจากการขาย หมายถึง ผลต่างระหว่างราคาเงินสดกับต้นทุนของทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ

วิธีการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7

การให้เช่าซื้อ ทางด้านผู้ให้เช่าซื้อตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 สามารถแยกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. ขั้นตอนการทำสัญญา

ผู้ให้เช่าซื้อจะบันทึกลูกหนี้เช่าซื้อด้วยจำนวนค่าสินค้าหักเงินค่างวดด้วยดอกเบี้ยเช่าซื้อ ส่วนดอกเบี้ยเช่าซื้อจะบันทึกเป็นรายได้รอการตัดบัญชี

ในกรณีที่ผู้ให้เช่าซื้อขายรถยนต์ในราคาที่สูงกว่าราคาต้นทุนที่ซื้อมา ส่วนที่เกินนี้ถือเป็นกำไรที่เกิดจากการขาย ให้รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการให้เช่าซื้อ หรืออาจรับรู้กำไรนี้เป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระก็ได้

ถ้าหากมีการทำประกันภัยรถยนต์โดยผ่านบริษัทผู้ให้เช่าซื้อด้วย ส่วนลดที่ได้รับจากบริษัทประกันภัยจะบันทึกเป็นรายได้ทันที

ในกรณีที่มีการตกลงให้ค่านายหน้าแก่บริษัทเจ้าของรถยนต์ ก็จะบันทึกค่านายหน้าถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

2. เมื่อถึงกำหนดชำระค่างวดแต่ละงวด

ในกรณีที่ถึงกำหนดชำระเงินค่างวดแต่ละงวด ไม่ว่าจะได้รับเงินหรือไม่ก็ตาม ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องรับรู้รายได้จากดอกผลเช่าซื้อที่บันทึกการตัดบัญชี โดยการรับรู้เป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ โดยใช้วิธีผลรวมจำนวนตัวเลข (Sum of the digits) ในกรณีที่ เป็นสัญญาระยะสั้น (3-4 ปี) แต่ถ้าเป็นการทำสัญญาระยะยาว (10-15 ปี) ให้รับรู้โดยใช้ตารางเงินรายปี (ตาราง Annuity) ซึ่งทั้งสองวิธีนี้จะให้ผลลัพธ์ใกล้เคียงกับวิธีการคิดดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม

นอกจากนี้ ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 ยังระบุว่า ในกรณีที่ ไม่ได้รับชำระเงินค่างวดตามกำหนด และไม่มีเหตุผลสนับสนุนได้ว่าจะเรียกเก็บเงินได้ ก็สมควรเลื่อนการรับรู้รายได้นั้นออกไป ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วถือว่า ถ้าลูกค้ายังชำระเงินค่างวดเกินกว่า 4 งวด (หรือ 6 งวด แล้วแต่กิจการ) จะถือว่าเป็นเหตุผลว่าอาจเรียกเก็บเงินไม่ได้ตามที่ระบุในมาตรฐานการบัญชี ตัวอย่างเช่น เมื่อลูกค้ายังชำระเงินค่างวด ที่ 1-4 ดอกผลเช่าซื้อยังคงถูกทอยออกตัดบัญชีเพื่อรับรู้เป็นรายได้ แต่ถ้าถึงงวดที่ 5 แล้วลูกค้ายังไม่มาชำระเงินค่างวดอีก ผู้ให้เช่าซื้อจะหยุดการรับรู้รายได้ โดยการโอนกลับดอกผลเช่าซื้องวดที่ 1 - 4 ที่ได้รับรู้เป็นรายได้ไปแล้ว กลับไปเป็นดอกผลเช่าซื้อรอการตัดบัญชีเหมือนเดิม

โดยปกติแล้วถ้าผู้เช่าซื้อค้างชำระเงินค่างวด ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องเสียค่าปรับสำหรับการชำระล่าช้านี้ด้วย โดยคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกันไว้ ส่วนค่าปรับนี้ผู้ให้เช่าซื้อจะถือเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน

3. ถ้าผู้เช่าซื้อขอปิดบัญชีก่อนครบกำหนด

ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อขอชำระเงินค่างวดที่เหลือทั้งหมดก่อนครบกำหนด โดยปกติแล้วบริษัทผู้ให้เช่าซื้อจะให้ส่วนลดเนื่องจากผู้เช่าซื้อชำระก่อนกำหนด ความเสี่ยงเนื่องจากการรับชำระหนี้จะหมดไป ซึ่งวิธีการคำนวณส่วนลดก็จะแตกต่างกันออกไปแล้วแต่นโยบายบริษัท แต่อย่างไรก็ดีส่วนลดจะคำนวณจากฐานของดอกผลเช่าซื้อรอการตัดบัญชีที่ค้างอยู่ของงวดถัดไป เช่น เมื่อผู้เช่าซื้อชำระถึงงวดที่ 20 แล้ว ผู้เช่าซื้อขอปิดบัญชีก่อนกำหนดเมื่องวดที่ 21 ดอกผลเช่าซื้อรอการตัดบัญชีที่ค้างอยู่ของงวดที่ 22 จะเป็นฐานการคำนวณส่วนลด ฉะนั้น รายได้ที่จะรับรู้เมื่อปิดบัญชี จะเท่ากับดอกผลเช่าซื้อรอการตัดบัญชีที่ค้างอยู่หักด้วยส่วนลด

4. กรณีผู้เช่าซื้อโอนสิทธิการเช่าซื้อตามสัญญาให้บุคคลอื่น

ถ้าผู้เช่าซื้อโอนสิทธิการเช่าซื้อตามสัญญาให้บุคคลอื่น โดยมีได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญอื่น ๆ ของสัญญานอกจากผู้เช่าซื้อแล้วการบันทึกบัญชีก็จะเป็นเพียงการ โอนเปลี่ยนแปลงบัญชี

ลูกหนี้รายตัวเท่านั้น แต่ถ้าในการโอนสิทธิการเช่าซื้อได้มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญอื่น ๆ ของสัญญา นอกเหนือจากการเปลี่ยนผู้เช่าซื้อ เช่น การเปลี่ยนมูลค่าของสัญญา จำนวนงวดที่ถึงกำหนดชำระ หรือมูลค่าหรือราคาที่ต้องชำระในแต่ละงวดแล้ว การบันทึกบัญชีจะต้องทำการแก้ไขรายการลูกหนี้ ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี ให้เป็นไปตามสัญญาเช่าซื้อฉบับใหม่

5. กรณียกเลิกสัญญา

ในกรณีที่มีการยกเลิกสัญญาไม่ว่าจะโดยผู้เช่าซื้อหรือผู้ให้เช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อมีหน้าที่ที่จะต้องส่งมอบทรัพย์สินตามสัญญาเช่าซื้อคืนแก่ผู้ให้เช่าซื้อ ผู้ให้เช่าซื้อจะหยุดการรับรู้รายได้ทันทีที่มีการบอกเลิกสัญญา และจะบันทึกโอนยอดคงเหลือสุทธิของบัญชีลูกหนี้เช่าซื้อหักบัญชีดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชีสำหรับผู้เช่าซื้อรายนั้น ไปแสดงในบัญชีทรัพย์สินรอการขาย ทั้งนี้ เมื่อถึงวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ให้แสดงยอดทรัพย์สินรอการขายไว้ในราคาตลาดหรือราคาตามบัญชี แล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า

ถ้าหากทรัพย์สินนั้นเกิดเสียหาย และผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับประกันภัยผู้เช่าซื้อหรือบุคคลอื่นแล้วแต่กรณี ค่าสินไหมทดแทนนี้ไม่ต้องนำมาถือเป็นรายได้ในทางบัญชี

ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญาและผู้เช่าซื้อได้ส่งสินค้าคืนให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อแล้ว และผู้ให้เช่าซื้อได้รับค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากสินค้ามีสภาพเสียหาย ไม่ว่าจะได้รับจากผู้เช่าซื้อ หรือผู้รับประกันภัยก็ตาม การบันทึกบัญชีก็เพียงโอนผลสุทธิของลูกหนี้เช่าซื้อหักดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชีที่ค้างอยู่และค่าสินไหมทดแทนออกมาเป็นทรัพย์สินรอการขาย

ถ้าต้องส่งมอบเศษซากให้แก่ผู้รับประกันภัยด้วย ผลสุทธิของลูกหนี้เช่าซื้อหักด้วยดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชีที่ค้างอยู่ และค่าสินไหมทดแทนที่ได้รับก็จะบันทึกเป็นกำไรหรือขาดทุน ในงบกำไรขาดทุนทันที

แต่ถ้าในกรณีที่สินค้าตามสัญญาเช่าซื้อเกิดสูญหาย และในสัญญาระบุให้ผู้เช่าซื้อต้องจ่ายตามมูลค่าที่เหลืออยู่ตามสัญญาให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อจนครบถ้วนแล้ว ในกรณีนี้ก็จะรับรู้ดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชีเป็นรายได้ตามสัดส่วนของเงินที่ได้รับชำระ

6. กรณียึดรถ

ในกรณีที่ลูกค้าผู้เช่าซื้อไม่ชำระเงินค่างวด และผู้ให้เช่าซื้อเรียกทรัพย์สินคืน ผู้ให้เช่าซื้อจะต้องบันทึกบัญชีโดยโอนยอดคงเหลือสุทธิของบัญชีลูกหนี้เช่าซื้อ โดยหักดอกผลเช่าซื้อหรือการตัดบัญชีสำหรับผู้เช่าซื้อรายนั้น ไปแสดงในบัญชีสินทรัพย์รอการขาย

7. กรณีขายรถยี่สิบ

ในกรณีที่มีการขายรถยี่สิบออกไป ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะใช้วิธีเปิดประมูลราคา ถ้าหากราคาขายได้มากกว่าราคาตามบัญชีที่บันทึกไว้ในทรัพย์สินรอกการขาย ก็จะรับรู้กำไรที่เกิดขึ้นจากการขาย แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าราคาขายต่ำกว่าราคาตามบัญชีที่บันทึกไว้ก็จะเกิดขาดทุนขึ้น ซึ่งจะถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ส่วนในกรณีที่นำรถยี่สิบนั้นมาใช้งานในกิจการของตนเอง ก็จะมีการโอนออกจากบัญชีทรัพย์สินรอกการขาย มาเป็นทรัพย์สินของบริษัทคิดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานที่เหลืออยู่

ในการดำเนินธุรกิจโดยทั่วไป เนื้อหาทางเศรษฐกิจของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มักสอดคล้องกับรูปแบบทางกฎหมาย แต่การให้เช่าซื้อ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินยังเป็นของผู้ให้เช่าซื้อ อย่างไรก็ตาม ผู้เช่าซื้อจะมีเจตนาที่จะซื้อ และผู้ให้เช่าซื้อจะมีเจตนาที่จะขายทรัพย์สินที่เช่าซื้อ และผู้เช่าซื้อได้ครอบครองและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น ตั้งแต่วันที่ทำสัญญาเช่าซื้อ ดังนั้นเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของการให้เช่าซื้อได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในทางบัญชีจึงต้องถือว่าผู้ให้เช่าซื้อ ได้ขายทรัพย์สินนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ทำสัญญาเช่าซื้อ ถึงแม้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินยังคงเป็นของผู้ให้เช่าซื้อก็ตาม

รายได้ที่เกิดขึ้นจากการให้เช่าซื้อ แบ่งออกเป็น 2 ทาง คือ

1. กำไรที่เกิดจากการขาย คือ ผลต่างระหว่างราคาเงินสดกับต้นทุนของทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ
2. ดอกผลเช่าซื้อ เป็นรายได้ที่ผู้ให้เช่าซื้อได้รับเป็นการตอบแทนสำหรับการให้เช่าซื้อ

การรับรู้รายได้ของกิจการ อาจแยกพิจารณา ได้ดังนี้

1. กำไรที่เกิดจากการขาย ให้รับรู้เป็นรายได้ ได้ 2 วิธี คือ

1.1 รับรู้ผลกำไรที่เกิดจากการขาย เป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการให้เช่าซื้อ วิธีนี้ถือเป็นการให้เช่าซื้อที่มีลักษณะการบันทึกบัญชีที่ไม่แตกต่างไปจากการขายโดยทั่วไป

1.2 รับรู้ผลกำไรที่เกิดจากการขาย เป็นรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ

2. ดอกผลเช่าซื้อ จะรับรู้เป็นรายได้โดยใช้วิธีที่ได้ผลลัพธ์ใกล้เคียงกับวิธีคิดดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม กล่าวคือ ในกรณีที่เป็นการให้เช่าซื้อระยะยาวควรคำนวณโดยใช้ ตารางเงินรายปี (Annuity Table) ส่วนในกรณีที่เป็นการให้เช่าซื้อระยะสั้นอาจคำนวณตามวิธีผลรวมจำนวนตัวเลข (Sum of the Digits)

ตัวอย่าง การบันทึกบัญชี การรับรู้รายได้ ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7

กิจการแห่งหนึ่งขายรถยนต์โดยวิธีให้เช่าซื้อที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอน มีรายการ ดังนี้

ราคาขายรถยนต์เป็นเงินสด	120,000 บาท
ราคาทุน	110,000 บาท
กำไรขั้นต้นจากการขาย	10,000 บาท
เงินดาวน์ (Down Payment)	20,000 บาท
ราคาเงินสดสุทธิ (120,000 – 20,000)	100,000 บาท
ผ่อนชำระ 5 ปี ๆ ละ 1 งวด (ชำระทุกวันสิ้นปี) งวดละ	26,000 บาท
รวมเป็นจำนวนเงินที่ต้องจ่ายในระหว่าง 5 ปี	130,000 บาท
ดอกผลเช่าซื้อหรือดอกเบี้ยจากการขายตามสัญญาเช่าซื้อรถตัดบัญชี (130,000-100,000)	30,000 บาท
ค่าใช้จ่ายดำเนินการปีแรกของผู้ให้เช่าซื้อ	8,000 บาท

ดอกผลเช่าซื้อรถตัดบัญชี จำนวนเป็นรายได้แต่ละปี ตามวิธีผลรวมจำนวนตัวเลข

(Sum of the Digits) ดังนี้

วันสิ้นงวด	เงินงวด	ชำระดอกเบี้ย	ชำระเงินต้น	หนี้คงเหลือ
				130,000
1	26,000	$5/15 \times 30,000 = 10,000$	16,000	104,000
2	26,000	$4/15 \times 30,000 = 8,000$	18,000	78,000
3	26,000	$3/15 \times 30,000 = 6,000$	20,000	52,000
4	26,000	$2/15 \times 30,000 = 4,000$	22,000	26,000
5	<u>26,000</u>	$1/15 \times 30,000 = 2,000$	<u>24,000</u>	—
	<u>130,000</u>	<u>30,000</u>	<u>100,000</u>	

กิจการบันทึกสินค้าตามวิธีคุมสินค้า (Perpetual Inventory System)

ตารางที่ 5 แสดงรายการบัญชีทางด้านผู้ให้เข้าซื้อสำหรับปีที่ 1

กรณีบันทึกรับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวนในงวดที่มีการให้เข้าซื้อ		กรณีบันทึกรับรู้เป็นรายได้แต่ละงวดตามเงินงวดที่ถึงกำหนดชำระ	
วันที่สัญญา		วันที่สัญญา	
เงินสด	20,000	เงินสด	20,000
ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อ	130,000	ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อ	130,000
ขายตามสัญญาเข้าซื้อ	120,000	ขายตามสัญญาเข้าซื้อ	120,000
คอกผลเข้าซื้อหรือการตัดบัญชี	30,000	คอกผลเข้าซื้อหรือการตัดบัญชี	30,000
ต้นทุนขายตามสัญญาเข้าซื้อ	110,000	ต้นทุนขายตามสัญญาเข้าซื้อ	110,000
สินค้า	110,000	สินค้า	110,000
ระหว่างปีที่ 1		ระหว่างปีที่ 1	
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	8,000	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	8,000
เงินสด	8,000	เงินสด	8,000
วันรับเงินค่างวดที่ 1		วันรับเงินค่างวดที่ 1	
เงินสด	26,000	เงินสด	26,000
ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อ	26,000	ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อ	26,000
คอกผลเข้าซื้อหรือการตัดบัญชี	10,000	คอกผลเข้าซื้อหรือการตัดบัญชี	10,000
คอกผลเข้าซื้อ	10,000	รายได้คอกผลเข้าซื้อ	10,000
วันสิ้นปีที่ 1		วันสิ้นปีที่ 1	
ขายตามสัญญาเข้าซื้อ	120,000	ขายตามสัญญาเข้าซื้อ	120,000
ต้นทุนขายตามสัญญาเข้าซื้อ	110,000	ต้นทุนขายตามสัญญาเข้าซื้อ	110,000
กำไรขั้นต้นจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อ	10,000	กำไรขั้นต้นจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อ	10,000
		หรือการตัดบัญชี	10,000
		กำไรจากการขายตามสัญญา	
		เข้าซื้อหรือการตัดบัญชี	3,000
		กำไรขั้นต้นจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อ	3,000
		(คำนวณจาก $10,000/120,000 \times (20,000 + 16,000)$)	
กำไรขั้นต้นจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อ	10,000	กำไรขั้นต้นจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อ	3,000
คอกผลเข้าซื้อ	10,000	รายได้คอกผลเข้าซื้อ	10,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	8,000	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	8,000
กำไรขาดทุน	12,000	กำไรขาดทุน	5,000

กำไรขาดทุน 2 วิธี ต่างกันจำนวน 7,000 บาท (12,000-5,000) เพราะวิธีบันทึกรับรู้เป็นรายได้แต่ละงวดตามเงินงวดที่ถึงกำหนดชำระ กำไรขั้นต้นจำนวน 10,000 บาท รับรู้ในรอบนี้จำนวน 3,000 บาท

การบอกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร และยึดทรัพย์สินคืน

ในกรณีที่ผู้เช่าซื้อผิดสัญญาและผู้ให้เช่าซื้อเรียกทรัพย์สินคืน จะต้องบันทึกบัญชีโดยโอนยอดคงเหลือสุทธิของบัญชีลูกหนี้เช่าซื้อโดยหักดอกเบี้ยเช่าซื้อหรือการตัดบัญชีสำหรับผู้เช่าซื้อรายนั้นไปแสดงในบัญชีทรัพย์สินรอการขาย

ตารางที่ 6 แสดงการบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าซื้อ กรณียึดทรัพย์สินคืน

ในระหว่างปีที่ 3 กิจการยึดทรัพย์สินคืนเนื่องจากผู้เช่าซื้อทำหนังสือขอยกเลิกสัญญา

กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้ทั้งจำนวนในงวดที่มีการให้เช่าซื้อ	กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้แต่ละงวดตามเงินงวดที่ถึงกำหนดชำระ
วันที่ยึดคืนค่าคืน	
สินค้ำรอการขาย 66,000	สินค้ำรอการขาย 60,500
ดอกเบี้ยเช่าซื้อหรือการตัดบัญชี 12,000	กำไรจากการขายตามสัญญาเช่าซื้อหรือตัดบัญชี 5,500
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ 78,000	ดอกเบี้ยที่ยังไม่ได้รับเงิน 12,000
	ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ 78,000

สินค้ำรอการขายทั้ง 2 วิธีต่างกัน 5,500 บาท (66,000-60,500) เพราะ

1. กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้ทั้งจำนวนในงวดที่มีการให้เช่าซื้อ

สินค้ำรอการขาย = หนี้ค้าง - ดอกเบี้ยเช่าซื้อเท่าที่เหลือ

$$= 78,000 - (6,000 + 14,000 + 2,000) = 66,000$$

2. กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้แต่ละงวดตามเงินงวดที่ถึงกำหนดชำระ

สินค้ำรอการขาย = หนี้ค้าง - ดอกเบี้ยเช่าซื้อเท่าที่เหลือ - กำไรหรือตัดบัญชี

$$= 78,000 - (6,000 + 4,000 + 2,000) - 100,000/120,000(22,000 + 24,000) = 60,500$$

เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีให้แสดงยอดทรัพย์สินรอการขายไว้ในราคาตลาดหรือราคาตามบัญชีแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า

ตารางที่ 7 แสดงการบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าซื้อ กรณีปรับปรุงทรัพย์สินรอการขาย

ถ้าวันสิ้นปีที่ 3 ราคาตลาดของสินค้ำรอการขาย เท่ากับ 68,000 บาท ไม่ต้องทำการปรับปรุง เพราะราคาตามบัญชีต่ำกว่าราคาตลาด แต่ถ้าวันสิ้นปีที่ 3 ราคาตลาดของสินค้ำรอการขาย เท่ากับ 60,000 บาท ให้ทำการปรับปรุงบัญชี ดังนี้

กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้ทั้งจำนวนในงวดที่มีการให้เช่าซื้อ	กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้แต่ละงวดตามเงินงวดที่ถึงกำหนดชำระ
วันสิ้นปีที่ 3	
ขาดทุนจากการลดราคาสินค้ำรอการขาย 6,000	ขาดทุนจากการลดราคาสินค้ำรอการขาย 500
ค่าเผื่อการลดราคาสินค้ำรอการขาย 6,000	ค่าเผื่อการลดราคาสินค้ำรอการขาย 500

ในงบดุลจะแสดงยอดลูกหนี้เข้าซื้อตามจำนวนเงินเข้าซื้อคงค้างเป็นยอดสุทธิ โดยหักยอดคงเหลือของดอกผลเข้าซื้อรอการตัดบัญชี และแสดงรายละเอียดของรายการดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ตารางที่ 8 การแสดงรายการต่าง ๆ ในงบการเงิน

กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้ทั้งจำนวนในงวดที่มีการให้เข้าซื้อ	กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้แต่ละงวดตามเงินงวดที่ถึงกำหนดชำระ
งบกำไรขาดทุนสำหรับปีที่ 1 ทางด้านผู้ให้เข้าซื้อ	
ขายตามสัญญาเข้าซื้อ 120,000	ขายตามสัญญาเข้าซื้อ 120,000
ต้นทุนขายตามสัญญาเข้าซื้อ 110,000	ต้นทุนขายตามสัญญาเข้าซื้อ 110,000
กำไรขั้นต้นจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อ 10,000	กำไรขั้นต้น 10,000
	หัก กำไรจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อรอตัดบัญชี 7,000
	กำไรขั้นต้นจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อ 3,000
รายได้ดอกผลเข้าซื้อ 10,000	รายได้ดอกผลเข้าซื้อ 10,000
รวมรายได้ 20,000	รวมรายได้ 13,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 8,000	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน 8,000
กำไรสุทธิ 12,000	กำไรสุทธิ 5,000
งบดุล(บางส่วน)ณ วันสิ้นปีที่ 1 ทางด้านผู้ให้เข้าซื้อ	
สินทรัพย์	สินทรัพย์
สินทรัพย์หมุนเวียน	สินทรัพย์หมุนเวียน
ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี (สุทธิ) 18,000	ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี (สุทธิ) 18,000
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อที่ถึงกำหนดชำระเกินหนึ่งปี (สุทธิ) 66,000	ลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อที่ถึงกำหนดชำระเกินหนึ่งปี (สุทธิ) 66,000
	หนี้สินและทุน
	กำไรจากการขายตามสัญญาเข้าซื้อรอตัดบัญชี 7,000

กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้ทั้งจำนวนในงวดที่มีการให้เช่าซื้อ	กรณีบันทึกบัญชีเป็นรายได้แต่ละงวดตามเงินงวดที่ถึงกำหนดชำระ												
<p>หมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับปีที่ 1</p> <p>1. นโยบายบัญชีที่สำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริษัทฯ บันทึกบัญชีกำไรที่เกิดจากการขายตามสัญญาเช่าซื้อเป็นรายได้ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการให้เช่าซื้อ - บริษัทฯ บันทึกบัญชีรายได้จากดอกผลเช่าซื้อตามวิธีผลรวมจำนวนตัวเลขของงวด <p>2. ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ</p> <p>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (สุทธิ) ประกอบด้วย</p> <table data-bbox="347 1128 874 1279"> <tr> <td>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ</td> <td>104,000</td> </tr> <tr> <td>หัก ดอกผลเช่าซื้อรอดตัดบัญชี</td> <td><u>20,000</u></td> </tr> <tr> <td>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (สุทธิ)</td> <td><u>84,000</u></td> </tr> </table>	ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	104,000	หัก ดอกผลเช่าซื้อรอดตัดบัญชี	<u>20,000</u>	ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (สุทธิ)	<u>84,000</u>	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทฯ บันทึกบัญชีกำไรที่เกิดจากการขายตามสัญญาเช่าซื้อเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ - บริษัทฯ บันทึกบัญชีรายได้จากดอกผลเช่าซื้อ ตามวิธีผลรวมจำนวนตัวเลขของงวด <table data-bbox="914 1128 1385 1279"> <tr> <td>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ</td> <td>104,000</td> </tr> <tr> <td>หัก ดอกผลเช่าซื้อรอดตัดบัญชี</td> <td><u>20,000</u></td> </tr> <tr> <td>ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (สุทธิ)</td> <td><u>84,000</u></td> </tr> </table>	ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	104,000	หัก ดอกผลเช่าซื้อรอดตัดบัญชี	<u>20,000</u>	ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (สุทธิ)	<u>84,000</u>
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	104,000												
หัก ดอกผลเช่าซื้อรอดตัดบัญชี	<u>20,000</u>												
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (สุทธิ)	<u>84,000</u>												
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	104,000												
หัก ดอกผลเช่าซื้อรอดตัดบัญชี	<u>20,000</u>												
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ (สุทธิ)	<u>84,000</u>												

ตัวอย่าง งบการเงินของกิจการเข้าซื้อรถยนต์ ทางด้านผู้ให้เข้าซื้อ

บริษัท..... จำกัด

รายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2543

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2543

เริ่มประชุมเวลา 13.00 น. ที่ทำการของ บริษัท.....จำกัด เลขที่.....มีผู้ถือหุ้น
มาร่วมประชุมรวม 7 คน นับจำนวนหุ้นได้ 20,000 หุ้น ครบเป็นองค์ประชุม โดย.....เป็น
ประธานในที่ประชุมและได้เปิดประชุมตามระเบียบวาระดังนี้

วาระที่ 1 อนุมัติงบการเงิน สิ้นสุด ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2543 ของ บริษัท.....จำกัด

ประธานได้นำเสนองบดุลและงบกำไรขาดทุน สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2543 โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ตรวจรับรองแล้ว สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนี้
บริษัทฯ มีผลดำเนินงานกำไรสุทธิทั้งสิ้น 2,243,436.83 บาท จึงใคร่ขอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติ
งบดุลและงบกำไรขาดทุนดังกล่าวด้วย

มติ ที่ประชุมพิจารณางบการเงินแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์อนุมัติงบดุลและงบกำไร
ขาดทุนสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี สิ้นสุด ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2543 ของ บริษัท.....จำกัด

วาระที่ 2 พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าสินจ้าง

ประธานเสนอให้พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบและรับรองงบดุล และ
งบกำไรขาดทุนของบริษัทฯ ในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไป และรวมถึงการกำหนดค่าธรรมเนียมของผู้
สอบบัญชีด้วย

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้.....ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลข
ที่.....เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ และกำหนดค่าธรรมเนียมไว้ตามเดิม

วาระที่ 3 พิจารณาเรื่องอื่น ๆ

ไม่มีผู้ใดเสนอเรื่องอื่น ๆ เข้าพิจารณา

ปิดประชุม เวลา 16.00 น.

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นบริษัท.....จำกัด

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบคุณ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2543 งบกำไรขาดทุน และงบกำไรสะสม สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ของ บริษัท.....จำกัด ผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อ ความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบ ในการ แสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าว จากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามการตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปซึ่งกำหนด ให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ ชัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐาน ประกอบรายการ ทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่ง ผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประมาณถึงความเหมาะสม ของการแสดงรายการที่นำเสนอ ในงบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสม ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2543 และผล การดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของ บริษัท.....จำกัด โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระ สำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ลงชื่อ.....

()

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน.....

ที่ตั้งสำนักงาน.....

บริษัท.....จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2543

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน	บาท
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	
เงินสด (ตามคำรับรองของธนาคาร)	48,500.00
เงินฝากธนาคาร	43,872.75
ลูกหนี้การค้า	85,497,037.10
สินค้าคงเหลือ	30,158,918.56
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ	<u>330,790.96</u>
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>116,079,119.37</u>
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	
เครื่องใช้สำนักงาน (หักค่าเสื่อมราคาแล้ว)	745,597.13
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง (หักค่าเสื่อมราคาแล้ว)	3,440,431.55
ยานพาหนะ (หักค่าเสื่อมราคาแล้ว)	<u>1,883,447.97</u>
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	<u>6,069,476.65</u>
รวมสินทรัพย์	<u>122,148,596.02</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
หนี้สินหมุนเวียน	
เงินเบิกเกินบัญชี	29,448,873.94
เจ้าหนี้การค้า	66,284,177.09
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	858,365.70
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	<u>57,893.00</u>
รวมหนี้สินหมุนเวียน	<u>96,649,309.73</u>

เจ้าหนี้และเงินกู้ยืมจากกรรมการและลูกหนี้	
เงินกู้ยืมจากกรรมการ	<u>16,000,000.00</u>
รวมหนี้สิน	<u>112,649,309.73</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ทุนเรือนหุ้น	
ทุนเรือนหุ้นจดทะเบียน 20,000 หุ้นมูลค่าหุ้นละ 100 บาท 2,000,000.00 บาท	2,000,000.00
ทุนที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว 20,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท	
กำไร (ขาดทุน) สะสม	<u>7,499,286.29</u>
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>9,499,286.29</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>122,148,596.02</u>

บริษัท.....จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับงวดปีสิ้นสุดเพียงวันที่ 30 มิถุนายน 2543

รายได้	
รายได้จากการขาย (รายละเอียดประกอบ 1)	208,001,045.91
รายได้อื่น ๆ	<u>1,094,527.11</u>
รวมรายได้	<u>209,095,573.02</u>
ค่าใช้จ่าย	
ต้นทุนขาย (รายละเอียดประกอบ 2)	181,962,686.92
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร (รายละเอียดประกอบ 3)	22,070,025.76
ดอกเบี้ยจ่าย	1,571,057.81
ภาษีเงินได้	<u>1,248,365.70</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>206,852,136.19</u>
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	<u>2,243,436.83</u>
กำไรสุทธิต่อหุ้น	
กำไรสุทธิ	<u>112.17</u>

บริษัท.....จำกัด

งบกำไรสะสม

สำหรับงวดปีสิ้นสุดเพียงวันที่ 30 มิถุนายน 2543

กำไรสะสมยกมาต้นงวด	5,255,849
บวก กำไรสุทธิ	<u>2,243,436.83</u>
กำไรสะสมยังไม่จัดสรร	<u>7,499,286.29</u>

รายละเอียดประกอบงบการเงิน

1. รายได้จากการขายประกอบด้วย

รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	202,694,988.28
<u>หัก</u> รับคืน	21,259.02
ส่วนลดจ่าย	38,152.00
รายได้จากคอกผลเช่าซื้อ	<u>5,365,468.65</u>
	<u>208,001,045.91</u>

2. ต้นทุนขาย

สินค้าคงเหลือต้นงวด	32,318,521.12
<u>บวก</u> ซื้อสินค้า	186,899,346.98
รถยึดคืน	6,163,551.40
ค่าขนส่ง	1,368,131.00
ค่าตัดแปลงและภาษีสรรพสามิต	1,292,911.84
<u>หัก</u> ส่งคืนและลดรับ	15,920,856.86
สินค้าคงเหลือปลายงวด	<u>30,158,918.56</u>
	<u>181,962,686.92</u>

3. ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร (ประกอบด้วย)

เงินเดือน	6,963,352.69
ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าแรงรายวัน	2,578,757.69
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	160,093.11
ค่าไปรษณีย์โทรเลข	74,641.89
ค่ารับรอง	247,932.97
ค่าใช้จ่ายรถยนต์	2,046,779.10
ค่าโฆษณาส่งเสริมการขาย	4,124,291.76
ค่าอาคารแสดมปี	114,200.00
ค่าพาหนะ	120,650.00
ค่ารักษาพยาบาล	3,400.00
ค่าพัฒนาบุคลากร	97,294.40
ค่าบริจาค	11,500.00
ค่าธรรมเนียมขยายเครดิต	202,703.38

ค่าธรรมเนียมธนาคาร	331,269.12
ค่าไฟฟ้า	215,826.58
ค่าประกันสังคม	52,053.32
ค่าโทรศัพท์	367,134.77
ค่าซ่อมแซม	458,109.72
ค่าจ้าง	268,406.87
ค่าสวัสดิการพนักงาน	1,790.00
ค่านายหน้า	560,198.00
ค่าเช่าตึกแถว	780,000.00
ค่าเช่าที่ดิน	420,000.00
ค่าเช่ารถยนต์	308,520.00
ค่าสอบบัญชี	30,000.00
ค่าประกันภัย	89,021.31
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	180,782.68
ค่าเบี้ยปรับเงินเพิ่ม	2,720.00
ค่าเสื่อมราคา	591,899.93
ขาดทุนจากการยึดคืนรถยนต์	292,518.70
หนี้สงสัยจะสูญ	<u>374,177.77</u>
รวม	<u>22,070,025.76</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

1.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย บริษัทฯ ใช้เกณฑ์สิทธิในการรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายตามรอบระยะเวลาบัญชีที่ก่อให้เกิดรายได้และค่าใช้จ่ายนั้น ส่วนการรับรู้รายได้ดอกผลเช่าซื้อ บริษัทฯ กำหนด โดยวิธีเส้นตรงตามงวดที่ครบกำหนดชำระ

1.2 ลูกหนี้การค้า บริษัทฯ แสดงรายการลูกหนี้การค้าหักด้วยดอกผลเช่าซื้อรอดตัดบัญชีและหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 2.5 % ของบัญชีลูกหนี้ โดยมีรายละเอียดประกอบดังนี้

ลูกหนี้การค้า	115,870,615.90
หัก ดอกผลเช่าซื้อรอดตัดบัญชี	27,476,813.40
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>2,896,765.40</u>
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	<u>85,497,037.10</u>

1.3 สินค้าคงเหลือ บริษัทฯ ติราคาสินค้าคงเหลือประเภทรถยนต์ในราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า โดยวิธีเฉพาะเจาะจงกับสินค้านั้น ส่วนสินค้าประเภทอื่นคำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

1.4 อาคาร เครื่องใช้สำนักงาน และยานพาหนะ บริษัทฯ หักค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงในอัตราโดยประมาณ 5-20% ซึ่งอัตราดังกล่าวไม่เกินประมวลรัษฎากรกำหนด

2. เจ้าหนี้และเงินกู้ยืมจากกรรมการ

บริษัทฯ ได้รับอนุเคราะห์ด้านการเงินจากกรรมการ เพื่อสนับสนุนสภาพคล่องทางการเงินของบริษัทฯ โดยการให้กู้ยืมครั้งนี้มิได้คิดผลตอบแทนแต่อย่างใด

3. บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล โดยมีทะเบียนนิติบุคคลเลขที่.....